بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތް

3980-CVC-2023

އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު އަސްޢަދު ރަހުނު ހިމެނޭ ލޯނުގެ މައްސަލަ

ހުކުމްކުރި ޤާޟީ

ޤާޟީ އާއިޝަތު އަޒުހާ އަބްދުލްޣަފޫރު

ނިމުނު ތާރީޚު

23 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446

24 ޑިސެމްބަރު 2024

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް

އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C00592019

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް

މުޙައްމަދު ޢަސްޢަދު
ފަޔީސްބަރ / ގދ. ހޯނޑެއްދޫ
އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A093019

ރަޖިސްޓަރީކުރެވުނު ތާރީޚު

11 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1445
24 ޑިސެންބަރު 2023

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، ފަލީސްބަރ / ގދ. ހޯނޑެއްދޫ، މުޙައްމަދު އަސްއަދު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A093019) ގެ އެދުމަކަށް އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C00592019) އިން ޑިމާންޑް ލޯނެއް ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެއްސިފައިވާ -/1,776,500ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަތްދިހަ ހަހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ޑިމާންޑް ލޯނުގެ ބާކީއިން -/1,642,099ރ (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ ސާޅީސްދެހާސް ނުވަދިހަ ނުވަ ރުފިޔާ) ދޫކޮށްފައިވީހިނދު، އެސްޑީއެފްސީއިން ދޫކޮށްފައިވާ ލޯނުގެ ފައިސާ އެއްބަސްވެފައިވާގޮތަށް މުޙައްމަދު އަސްއަދުގެ ފަރާތުން އަދާކުރަމުން ގެންގޮސްފައިނުވާތީ، މި ލޯނުގެ ފައިސާ އިންޓަރެސްޓް އެކުގައި ދިބެހެއްޓުމަށާއި، ލޯނުގެ ފައިސާ އަނބުރާ ދައްކުމުގެ ޔަގީންކަން ދިނުމުގެ ގޮތުން ރަހުނުކުރެވިފައިވާ މުދާތައް އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް ރަހުނުކުރެވިފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، [illegible] [illegible] މި ލޯނާ ގުޅިގެން އެސްއެމްއީއިން [illegible] އެންމެހައި ފައިސާ [illegible] ޔަގީންކަން ދިނުމުގެ ގޮތުން [illegible] ރަހުނުކޮށްފައިވީ ހިނދު، ލޯނާ ގުޅިގެން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް [illegible] އެންމެހައި ފައިސާ ދައްކައި [illegible]، ލޯން އެކައުންޓް ބަންދުކުރެވުނުފަހުން [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް [illegible] އެންމެހައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ލޯން ގުޅިގެން އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް ރަހުނުކޮށްފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible] ވިއްކާލުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށް އެދި މުޙައްމަދު އަސްއަދުގެ މައްޗަށް ދައުވާކުރި އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދޭ ފަރުވާތައް

1. އެސްއެމްއީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން އިން މުޙައްމަދު އަސްއަދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ މިދައުވާގައި އެދިފައިވަނީ؛

(ހ) ދެފަރާތުގެ ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ -/1,776,500ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަތްދިހަ ހަހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ޑިމާންޑް ލޯނުގެ ބާކީއިން -/1,642,099ރ (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ ސާޅީސްދެހާސް ނުވަދިހަ ނުވަ ރުފިޔާ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކޮށްފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި،

(ށ) އެސްޑީއެފްސީއިން ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯން، އެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާގޮތަށް އަދާކުރައްވައި ނުވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމާއި،

(ނ) އެސްޑީއެފްސީއާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ޝަރުޠުތަކަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ހިލާފުވެފައިވާކަން ކަނޑައަޅައި ދިނުމާއި،

(ރ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާއާއި އިންޓަރެސްޓާ އެކުގައި އެގްރީމަންޓް ބަންދުކުރެވުނުފަހުން [illegible] [illegible] އެއްބަސްވެފައިވާ އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު

SDFC/SL/0167 ސްޓޫޑަންޓް ލޯން ސްކީމްގެ ދަށުން ޗާޖްކުރެވުނު އިންޓަރެސްޓާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭނެ ފައިސާ ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ހ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާ، އިންޓަރެސްޓާއި އެކުގައި އެއްފަހަރާ އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަން ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް އަންގައިދިނުމަށާއި،

(ށ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނާ ގުޅިގެން، އެސްޑީއެފްސީ އާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތާއި ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ، މުދާ ރަހުނުކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުދާ އެސްޑީއެފްސީއަށް ރަހުނު ކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ނ) ރަހުނުކުރުމުން މުދާގައި ވިއްކާލަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި އެސްޑީއެފްސީއިން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ޚަރަދުތަކަކީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ޚަރަދުތަކެއްކަމަށް، އެ ޚަރަދު [illegible] [illegible] ބާރު، މުދާ ރަހުނުކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،

(ރ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނާ ގުޅިގެން، އެސްޑީއެފްސީއާއި ގެރެންޓަރާގެ ފަރާތް އެކަނި [illegible] ލޯން [illegible] [illegible] [illegible]، ސްޓޫޑަންޓް ލޯން ސްކީމްގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރުގެ ގާރަންޓީ ގެރެންޓަރާގެ [illegible]، ސްޓޫޑަންޓް ލޯން ސްކީމްގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަން ނިންމައިދިނުމަށާއި،

(ބ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކުރި ލޯނާ ގުޅިގެން، އެސްޑީއެފްސީއާ އެކުގައި [illegible] ލޯން [illegible] ދައްކަންޖެހޭ އެންމެހައި ފައިސާ [illegible] [illegible]، ލޯން ދޫކުރެވުނު [illegible] ދަރަނިވެރިޔާ [illegible] ލޯން [illegible] [illegible] ލޯން [illegible] [illegible]، އެ [illegible] ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަން ނިންމައިދިނުމަށް އެދިފައެވެ.

ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވެފައިނުވުން އަދި ޝަރީޢަތުގައި ހާޒިރުނުވުމުން

ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދުން

2. މިމައްސަލައިގެ ދައުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް [illegible] [illegible][2] މިމައްސަލައިގެ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވެފައެއް ނުވެއެވެ.

3. މިމައްސަލައިގެ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވެފައިނުވާތީ، އެސްޑީއެފްސީގެ ދައުވާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިމައްސަލައިގެ [illegible] [illegible]

---

[1] މިމައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 9 ޖޫލައި 2024 ގައެވެ.

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައުވާ ލިބޭތާ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައުވާއަށް ޖަވާބު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައެވެ. މި ދައުވާގައި އެސްޑީއެފްސީއިން އެދިފައިވަނީ އެސްޑީއެފްސީއާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާދެމެދު އެއްބަސްވުމުގައިވާގޮތުގެމަތިން ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ 1,776,500/-ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަތްދިހަ ހަހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނުގެ ބާކީއިން 1,642,099/-ރ (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ ސާޅީސްދެހާސް ނުވަދިހަ ނުވަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް ދޫކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެސްޑީއެފްސީއާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޝަރުޠުތަކަށް މުޙައްމަދު އަސްޢަދު ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެސްޑީއެފްސީއިން މުޙައްމަދު އަސްޢަދުއަށް ދޫކުރި ލޯނުގެ ފައިސާ އާއި އިންޓްރެސްޓާއި އެހެނިހެން ހަރަދުތަކާއެކު ލޯން އެކައުންޓް ބަންދުކުރެވުނުދުވަހުން ދުވަހުގެ ދުވަހުގައި އެއްބަސްވުމާއި އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0167 ސެންކްޝަން ސިޓީއާއި އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0167(REV)/2022 ސެންކްޝަން ސިޓީގެ ދަށުން ޗާޖުކުރެވުމުން 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) ގެ އިންޓްރެސްޓާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާތަކުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އެސްޑީއެފްސީ އާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާދެމެދުގައި އެއްބަސްވުމާއި އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0167 ސެންކްޝަން ސިޓީއާއި އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު: SDFC/SL/0167(REV)/2022 ސެންކްޝަން ސިޓީގެ ދަށުން ޗާޖުކުރެވުމުން 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) ގެ އިންޓްރެސްޓާއި އެކު ދައްކަންޖެހޭ ގޮތުން، 31 ޖުލައި 2024 އާހަމައަށް ނުދައްކައި 1,922,039/63ރ (އެއްމިލިއަން ނުވަލައްކަ ބާވީސްހާސް ތިރީސް ނުވަ ރުފިޔާ/ ފަސްދޮޅަސް ތިން ލާރި) ލޯން އެކައުންޓްގެ ބާކީވެފައިވާ ފައިސާ އާއި އަހަރުދުވަހަކަށް 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓްރެސްޓާއި އެކު ދައްކަމުން، އޮގަސްޓް 2024 އިން ފެށިގެން ޖޫން 2025 ގެ ނިޔަލަށް ކޮންމެ މަހަކު 167,500/-ރ (އެއްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަށްވުރެ މަދުނޫން ޢަދަދެއް ދައްކަމުންގޮސް، ޖުލައި 2025 ގައި ލޯނުގެ ބާކީ ފައިސާ އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަމުން މުޙައްމަދު އަސްޢަދުއަށް އަންގައިދިނުމާއި، މުޙައްމަދު އަސްޢަދުއަށް ދޫކުރި ލޯނު ދެވިގެން، އެސްޑީއެފްސީއާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާދެމެދު އެއްބަސްވުމުގައިވާ ޝަރުތު އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުދާ އެސްޑީއެފްސީއިން ހަވާލު ކުރުވިފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، މުޙައްމަދު އަސްޢަދުއަށް ދޫކުރި ލޯނު ފައިސާ އާއި އިންޓްރެސްޓް އެކުގައި އަދާކުރަން ޖެހޭ އިންޓްރެސްޓްގެ ދަރަނި ފައިސާ އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކައި ހަމަނުކުރާނަމަ، އެސްޑީއެފްސީއާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުދާ ވިއްކައިގެން ލޯނުގެ ބާކީ ފައިސާ ހޯދުމުގެ ހައްގު ބަންދުކުރެވުނުދުވަސް ޝަރުތު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބިގެންވާ އެންމެހައި ޙައްޤުތަކެއް ދެވިގެންދާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންތައްތައް

4. އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު SDFC/SL/0167 ސެންކްޝަން ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތަކާއި، އެސްޑީއެފްސީގެ ކްރެޑިޓް ޕޮލިސީ ދޫކުރުމުގެ އާންމު ޝަރުޠުތަކަށް އެއްބަސްވެގެން މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް ދޫކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ 1,776,500/-ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަތްދިހަ ހަހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނުގެ ބާކީއިން 1,642,099/-ރ (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ ސާޅީސްދެހާސް ނުވަދިހަ ނުވަ ރުފިޔާ) ގެ ޒިންމާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް ދޫކުރެވިފައިވާކަން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެއެވެ.

5. އެސްޑީއެފްސީއިން ލޯނުގެ ފައިސާ އަނބުރާ ދައްކާނެގޮތުގެ ޒަމާނަތަކަށް ދިނުމުގެގޮތުން، އެސްޑީއެފްސީ އާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާދެމެދު މޯގޭޖް އެގްރީމެންޓް ނަންބަރު: SDFC/MGA/0081/2020 ގައި ސޮއިކޮށް، ލޯނުގެ

ގޮތުގައި ނ. ހުވަދޫ އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހޯނޑެއްދޫ ކައުންސިލުގެ އިދާރާ އާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާއި ދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ އެގްރީމަންޓް ނަންބަރު: (AGR)417-CA/INDIVI/2020/01 ދަށުން މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް 10 (ދިހައެއް) އަހަރުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ލޮޓް ނަންބަރު 38.7 އާއި 38.8 ބިންތަކުގެ "ލީސް ހޯލްޑް ރައިޓްސް" އާއި އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް ލިބިފައިވާ އެންމެހާ އެހެނިހެން ހައްޤުތަކަކީ، މި ލޯނުގައި ކުރާ އެންމެހައި އިންވެސްޓްމަންޓްތަކާއި ރަހުނުކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، ބުނެވުނު ލޯނާ ގުޅިގެން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހައި ފައިސާ ދައްކައި ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ދަށުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއިން ދަށުން ލިބިފައިވާކަމާއި، ދަށުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ލިބިގެންވާ ބަދަލުތަކާއި ބާރުތައް ފުރިހަމަކުރެވޭނެކަން އެނގެއެވެ.

6. އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބުނެވުނު ލޯނުގެ ފައިސާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަދާކޮށްފައިނުވުމުގެ ސަބަބުން 12 ނޮވެންބަރު 2023 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައި ރ1,826,668/09 (އެއްމިލިއަން އަށް ލައްކަ ސައްބީސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އަށް ރުފިޔާ / ނުވަ ލާރި) ނުދައްކައިވާކަން އެސްޑީއެފްސީއިން ހުށަހަޅާފައިވާ ސްޓޭޓްމަންޓުން އެނގެން އޮތެވެ.

7. އެސްޑީއެފްސީގެ ނަންބަރު SDFC/SL/0167 ސެންކްޝަން ލެޓަރގެ 8 ވަނަ މާއްދާގައި މި ލޯނަށް ކަނޑައަޅާ މަހަކު ދައްކާގޮތަށް އަހަރަކު 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އިންޓްރެސްޓް ޗާޖުކުރެވޭނެކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

8. އެހެންކަމުން، އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބުނެވުނު ލޯނުގެ ފައިސާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަދާކޮށްފައިނުވުމުގެ 08 ޖުލައި 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައިވާ ރ1,924,988/51(އެއްމިލިއަން ނުވަ ލައްކަ ސައުވީސް ހާސް ނުވަސަތޭކަ އަށްޑިހަ އަށް ރުފިޔާ / ފަންސާސް އެއް ލާރި) އާއި މި ލޯނާ ގުޅިގެން އިތުރަށް އަރަމުންދާ އިންޓްރެސްޓާއި ޖޫރިމަނާއާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު ގެ ފަރާތުން އެސްޑީއެފްސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން އެނގެއެވެ.

9. ބުނެވުނު އެންމެހައި ފައިސާ ދެއްކުމަށް އެސްޑީއެފްސީއިން ދިފާޢުވަނީ 10 (ދިހައެއް) މަސް ދުވަހަށް ބަލާފައިގެން ކޮންމެ މަހަކުވެސް -/167,500ރ (އެއްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަށްވުރެ މަދުނޫން ބަދަލެއް ދައްކަމުންގޮސް، 11 ވަނަ މަހު ލޯނުގެ ބާކީގައިވާ އެންމެހައި ފައިސާއާއި އަރާފައިވާ އިންޓްރެސްޓް ދައްކައި ހަމަޖެއްސުމުގެ ފުރުޞަތުދެވޭށެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވ. ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް**[3] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] ފިޔަވަޅުތަކުން އެ [illegible] ނުދާނެ ހިނދެއްގައި ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފުނުވާ ބައްޔެއްގެ ފިޔަވަޅުތަކަށް އެ ބައްޔެއް ލިބިދެވޭނެ އޮތް އެންމެ އަވަސް މުއްދަތެއްގައި ލިބިދިނުމުގެ މައްސަލަ ކަމަށް ބަލާނެކަމުގެ އުޞޫލު މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކޮށް ބަލާއިރު، މުޙައްމަދު އަސްޢަދުއަށް ދެވޭނީ އެސްޑީއެފްސީއިން ދީ ފުރުޞަތެކެވެ.

10. މުޙައްމަދު އަސްޢަދު ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ކޯޓުގެ އިޖުރާއަތުގައިވާ މުއްދަތުގައި ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ފުރުޞަތުދެވިފައިވީ އެސްޑީއެފްސީގެ ވަކީލުން އަދި ޝަރީޢަތުގައި ޙާޟިރުވުމަށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވުމުން، މި ޤަޟިއްޔާގައި އަދި ޝަރީޢަތުގައި ކުރާ ޝަރީޢަތުގެ އިޖުރާއަތުތަކުގެ ފުރުޞަތުތައް ދީފައިވެއެވެ. އަދި މި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުން މި ދަޢުވާގައި އަދި ޝަރީޢަތުގެ ފުރުޞަތުތަކުން އެސްޑީއެފްސީގެ ދަޢުވާ ސާބިތުވެއެވެ. އަދި

---

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2009/HC-A/222 ޤަޟިއްޔާ

މުޙައްމަދު އަސްޢަދުގެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ތަފްސީލު އެނގޭން ސްޓޭޓްމަންޓް އެޗްޑީއެފްސީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **ޢަބްދުﷲ ރަޝީދު ހަސަން ވ. ޝާކިރް އިބްރާހީމް**[4] ގެ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލަށް ބަލާއިރު ދަޢުވާ ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ބުރަ އުފުލުމުގެ މައްޗަށް ބަލައި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނި ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ހުކުމްކުރަންޖެހޭކަމަށް ފެނެއެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހު، ބޭނުން ކަނޑައަޅައިގެން ހޯދުމަށް ފަހުން ވަރުސްބަރ / ގދ. ހޯނޑެއްދޫ، މުޙައްމަދު އަސްޢަދު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A093019) ގެ އެދުމަށް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C00592019) އިން -/1,776,500ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ހަތްދިހަހަހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ލޯނެއް ދޫކޮށް ދެފަރާތުން ހަވާލުވެފައިވާ ގޮތަށް ދުވަސްތަކުން ހަމަޖެހުނު، ދުވަސްތަކުގެ ބާކީ ޖުމްލަ ފައިސާ -/1,642,099ރ (އެއްމިލިއަން ހަސަތޭކަ ސާޅީސްދެހާސް ނުވަދިހަނުވަ ރުފިޔާ) މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބޭންކަށް ލޯނުގެ ފައިސާ މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަދާކޮށްދެއްވުމުގެ ސަބަބުން 08 ޖުލައި 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައި 1,924,988/51ރ(އެއްމިލިއަން ނުވަ ލައްކަ ސައުވީސް ހާސް ނުވަސަތޭކަ އަށްޑިހަ އަށް ރުފިޔާ / ފަންސާސް އެއް ލާރި) އާއި މި ލޯނާއި ގުޅިގެން އިތުރަށް އަރަމުންދާ އިންޓަރެސްޓާއި ޕެނަލްޓީ އެއްކޮށް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް މުޙައްމަދު އަސްޢަދު ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

08 ޖުލައި 2024 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައި 1,924,988/51ރ (އެއްމިލިއަން ނުވަ ލައްކަ ސައުވީސް ހާސް ނުވަސަތޭކަ އަށްޑިހަ އަށް ރުފިޔާ / ފަންސާސް އެއް ލާރި) އާއި ލޯނާއި ގުޅިގެން އިތުރަށް އަރަމުންދާ އިންޓަރެސްޓް އަދި މި ހުކުމް ތަންފީޛުކުރެވޭ ދުވަހާ ހަމައަށް (24 ޖޫން 2024) ން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) މަސް ދުވަހުން ބަހާލައިގެން ކޮންމެ މަހަކު -/167,500ރ (އެއްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަންނަ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ފުރިހަމަކޮށްދިނުމަށް، 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް ލޯނުގެ ބާކީގައިވާ ފައިސާއާއި އަރާފައިވާ އިންޓަރެސްޓްގެ ފައިސާ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަންގައި،

ބޭންކުން ލޯނާ ގުޅިގެން ސ. ހިތަދޫ އަތޮޅު ދާއިރާގެ ރަސްމީ ކަރުދާހުގެ އިމާރާތާއި މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އާއި ދެމެދު ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެގްރީމަންޓް ނަންބަރު: (AGR)417-CA/INDIVI/2020/01 ގަރާރު މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް 10 (ދިހައެއް) އަހަރުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބްލޮކް ނަންބަރު 38.7 އާއި 38.8 ބިންތަކުގެ "ލީސް ހޯލްޑް ރައިޓްސް" އާއި އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން މުޙައްމަދު އަސްޢަދު އަށް ލިބިފައިވާ އެންމެހާ ހައްގުތަކާއި، މި ބިމުގައި ކުރާ އެންމެހައި އިންވެސްޓްމަންޓްތައް އެކުއެކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގައި ރަހުނުކޮށްފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

ބޭނުން ކުރާ ގޮތުން އެއްބަސްވުމުގެ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ވަނީ އަންގާފައި ފައިސާ ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް ހުކުމްކުރެވޭނީ ދަރަނި އަދާކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހައުސިންގ

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/282 ޤަޟިއްޔާ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ހޮރައިޒަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ހައްޤުތަކާއި ބާކީވުނުގެ ދެމިގެންގޮސްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދުވައްކަދު އަސްބަދު ޚަރަދު ބާސިލުކަމާއި ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމްކުރި

އާއިޝަތު ޢަފީފާ ޢަބްދުއްރަޙްމާނު

ޤާޟީ